

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
22. marts 2019

J nr. 2019-1068

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har i brev af 6. marts 2019 stillet mig følgende spørgsmål 230 alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Poll (ALT).

Spørgsmål 230

Hvis en fremtidig regering ønsker at udfase efterforskning og indvinding af kulbrinter fra Nordsøen tidligere end de tidsrammer, der findes i Nordsøaftalen af 2017, hvilke erstatningskrav kan bevillingshaverne da gøre gældende? Hvilke forhandlingsmuligheder har henholdsvis staten og bevillingshaverne, hvis man ønsker at lave en anden aftale end Nordsøaftalen med henblik på afvikling af kulbrinteaktiviteterne i Nordsøen?

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Energistyrelsen, der oplyser følgende, som jeg henholder mig til:

"Hvis en fremtidig regering ønsker at udfase efterforskning og indvinding af kulbrinter i Nordsøen skal de udstedte tilladelser hertil tilbagekaldes.

En tilladelse kan tilbagekaldes uden erstatningskrav, hvis følgende omstændigheder gør sig gældende, jf. undergrundslovens § 30:

- såfremt undergrundsloven ikke overholdes,
- såfremt en ansøgning om tilladelse indeholder urigtige eller vildledende oplysninger, eller
- såfremt rettighedshaveren tages under rekonstruktionsbehandling eller erklæres konkurs.

Hvis disse omstændigheder ikke gør sig gældende, vil tilbagekaldelse af en tilladelse være ekspropriation. Ifølge grundloven kræver ekspropriation hjemmel i den pågældende lovgivning. Undergrundslovens eksisterende regel om ekspropriation omfatter ikke tilbagekaldelse af tilladelser.

Det vil derfor kræve en lovændring at få hjemmel til at tilbagekalde tilladelserne ved ekspropriation. Ekspropriering vil endvidere indebære, at der skal betales erstatning til indehaverne af de tilbagekaldte tilladelser.

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2810
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

Side 1/2

Der eksisterer ikke i dansk ret en generel lovgivning om principperne for fastsættelse af ekspropriationserstatning.

Det må først og fremmest forventes, at rettighedshaverne vil kræve erstatning for handelsværdien af tabte aktiver. Det vil blandt andet kunne indbefatte tabte indtægter ved fremtidige aktiviteter forbundet med tilladelserne, værdien af de anlæg og installationer, som skal afvikles som følge af udfasningen, eventuelle fordyrelser af afviklingen som følge af den fremrykkede udfasning, øvrige driftstab m.v.

Dertil kommer rettighedshavernes eventuelle tab, der måtte følge af, at de er tvunget til at hæve aftaler med underleverandører eller andre tredjeparter. Disse tab vil formentlig også indgå i et erstatningskrav mod staten.

Tabet af fremtidige indtægter vil formentlig udgøre størstedelen af statens eventuelle erstatningsforpligtelse. Det medfører, at jo tidligere en udfasning en fremtidig regering eventuelt måtte ønske at gennemføre, jo større vil erstatningskravet blive.

Energistyrelsen bemærker i den henseende, at Nordsøaftalen ikke indeholder juridiske bestemmelser vedrørende tidsrammer for udfasning af olie- og gasaktiviteter.

Størrelsen af det samlede erstatningskrav er svært at opgøre. Det skyldes blandt andet, at en eventuel opgørelse af tabt indtægt over en årrække vil afhænge af en forventet oliepris, som fastlægges forskelligt i de enkelte selskaber.

Det ville desuden være u hensigtsmæssigt for statens retlige position at offentliggøre et skøn over størrelsen af et muligt erstatningskrav. Det skyldes, at en rettighedshaver kan bruge statens skøn som udgangspunkt for sit krav i en eventuel retlig tvist.

Staten kan som udgangspunkt frit indgå aftaler med private aktører, herunder med rettighedshaverne om afvikling. Det er vanskeligt at pege på, hvad staten kan tilbyde som modydelse for, at selskaberne afvikler deres virksomhed, andet end en erstatning baseret på de samme forudsætninger som ved ekspropriation i øvrigt".

Med venlig hilsen

Lars Chr. Lilleholt